

Besluit

Datum

30 januari 2025

Zaaknummer

2024-005001

Onderwerp

Begroting 2025

Inlichtingen bij

Provincieloket

026 359 99 99

post@gelderland.nl

Blad

1 van 5

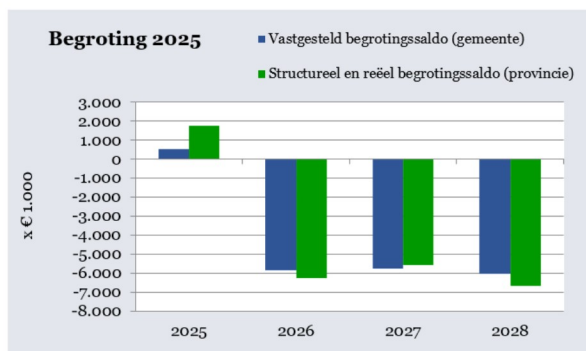
De raad van de gemeente Oude IJsselstreek
Postbus 42
7080 AA GENDRINGEN

Geachte leden van de raad,

Wij hebben uw begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 ontvangen en beoordeeld. Deze beoordeling heeft in goed overleg met uw gemeente plaatsgevonden. Met deze brief informeren wij u over de vorm van financieel toezicht die in 2025 voor uw gemeente van toepassing is. Waar nodig geven wij u enkele aandachtspunten mee. In de bijlage bij deze brief lichten wij deze aandachtspunten nader toe en vindt u onze jaarlijkse risicobeoordeling van de financiële positie van uw gemeente.

Beoordeling begroting en toezichtvorm

De vastgestelde begroting 2025 is naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht. Uw gemeente staat in 2025 onder repressief toezicht van de provincie. Dit is de reguliere vorm van toezicht. Uw begroting 2025 en de daarop betrekking hebbende begrotingswijzigingen behoeven geen goedkeuring van ons college.

Toelichting

In de grafiek ziet u het verloop van de begroting 2025-2028. De blauwe kolommen geven de saldi weer, zoals die door u zijn vastgesteld. De groene kolommen bevatten de door ons becijferde reële en structurele uitkomsten en stemmen overeen met de door u berekende saldi. Dat betekent dat er geen correcties zijn uitgevoerd op uw begrotingssaldi. Om

tot de structurele saldi te komen, zijn de saldi uit uw vastgestelde begroting wel verrekend met incidentele baten en lasten. In 2025 is daar de eenmalige korting op het gemeentefonds als negatieve incidentele baat in meegenomen, ter waarde van € 1,375 miljoen. De verrekening van incidentele baten en lasten verklaart het verschil tussen de blauwe en de groene kolommen. Het

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

30 januari 2025

Zaaknummer

2024-005001

Blad

2 van 5

toezichtoordeel is gebaseerd op de groene kolommen. De begroting 2025 is in onze optiek reëel en structureel sluitend. Vanaf 2026 worden er echter nog grote tekorten gepresenteerd. Dat baart ons zorgen. Wij adviseren u om tijdig maatregelen in beeld te brengen en te onderzoeken op welke wijze deze tekorten kunnen worden opgevangen. Het stemt ons positief dat uw gemeentelijke organisatie hier al mee aan de slag is gegaan. Daarnaast adviseren wij u om terughoudend te zijn met het aangaan van nieuwe financiële verplichtingen, waarvoor nu geen financiële dekking is. In de begroting 2026-2029 zal de groene kolom van 2026, óf 2029 positief moeten zijn om in aanmerking te komen voor het reguliere, repressieve toezicht.

Aandachtspunten en motivering

Naar aanleiding van onze analyse van uw begroting geven wij de volgende aandachtspunten aan u mee:

- Onderhoud kapitaalgoederen, actualiteit beheerplan wegen en achterstallig onderhoud wegen en openbare verlichting
- Ontwikkeling financiële positie

In de bijlage bij deze brief vindt u een nadere toelichting. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te informeren.

Meer informatie

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief of over ons financieel toezicht? Graag geven wij op uw uitnodiging een nadere toelichting of presentatie.

Neem hiervoor contact op met uw adviseur gemeentefinanciën via het provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99.

Wij wensen u veel succes met de uitvoering van uw plannen en ambities voor het komende jaar!

Hoogachtend,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Judith van Baast
Teammanager Bestuur & Toezicht en Weerbaarheid

Bijlagen:

- Aandachtspunten naar aanleiding van uw begroting 2025
- Risicobeoordeling van uw financiële positie

Voor deze beoordeling gelden:

- Gemeentewet, artikel 189 en artikel 203

Bijlagen

Aandachtspunten naar aanleiding van uw begroting 2025

Onderhoud kapitaalgoederen, actualiteit beheerplan wegen en achterstallig onderhoud wegen en openbare verlichting

Vanuit het oogpunt van risicobeheersing en toetsing van de realiteit van de ramingen in de begroting en meerjarenraming, is het noodzakelijk te beschikken over recente beheerplannen van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Met actuele beheerplannen bent u beter in staat te sturen vanuit uw kaderstellende taak. Een recent beheerplan is in onze optiek maximaal vijf jaar oud ten opzichte van het verslagleggingsjaar. De financiële vertaling van een beheerplan in de begroting en meerjarenraming is voor ons een belangrijke factor bij het bepalen van de financiële positie van de gemeenten.

Uit de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen van uw begroting leiden wij af dat de geldigheidsduur van het beheerplan wegen is verstreken en daarmee in onze optiek is verouderd. Indien een beheerplan niet actueel is, zou dat aanleiding kunnen zijn voor een financiële correctie op uw begroting. Wij adviseren u daarom om een geactualiseerd beheerplan op te nemen in de volgende begroting. Wij zullen daar bij de beoordeling van de begroting 2026 op toezien.

Uit de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen leiden wij verder af dat er sprake is van achterstallig onderhoud van wegen en openbare verlichting. Budgetten om het achterstallig onderhoud te verhelpen zijn opgenomen in uw begroting. Wij adviseren u om het onderhoud van deze twee kapitaalgoederen de komende jaren goed te monitoren, om de inhaalslag in onderhoud te realiseren.

Ontwikkeling financiële positie

Wij constateren dat uw begroting in meerjarenperspectief grote tekorten laat zien. De geraamde begrotingsresultaten vanaf 2026 leggen een aanzienlijk beslag op uw reservepositie. Wij verwijzen u daarvoor naar bladzijden 147 en 148 van uw begroting. Een afname van uw reservepositie heeft gevolgen voor uw weerstandsratio en uw financiële kengetallen.

In de paragraaf weerstandsvermogen op bladzijden 117 tot 122 van uw begroting zet u de totale aanwezige weerstandscapaciteit van € 26,203 miljoen af tegen de benodigde weerstandscapaciteit van € 12,880 miljoen. Dat resulteert in een weerstandsratio van 2,03. De aanwezige weerstandscapaciteit bestaat voor € 25,153 miljoen uit de algemene reserve. Door de afname van uw reservepositie resulterend uit de geraamde begrotingsresultaten vanaf 2026, zal uw weerstandsratio bij gelijkblijvende risico's onder de door u gestelde norm van minimaal 2 dalen.

De geraamde begrotingsresultaten vanaf 2026 hebben ook een neerwaarts effect op uw solvabiliteit. Daarnaast constateren wij een grote groei van uw leningenportefeuille, zoals te zien op bladzijde 84 van uw begroting. De combinatie van een afnemende reservepositie en een groeiende leningenportefeuille heeft tot gevolg dat de financiële kengetallen 'netto schuldquote' en 'solvabiliteit' in meerjarenperspectief aanzienlijk verslechteren. Wij verwijzen daarvoor

Datum
30 januari 2025

Zaaknummer
2024-005001

Blad
4 van 5

naar onderstaande tabel, afkomstig uit uw eigen administratie. In deze tabel is te zien dat uw solvabiliteit zich in de begroting 2025 al in de meest risicovolle categorie C bevindt (<20%), en in 2028 afloopt naar 8,1%. Uw netto schuldquote nadert in 2028 de grenswaarde voor categorie C (>130%). Wij zijn ons bewust van de investeringsopgaven van gemeenten. Toch willen wij u wijzen op de consequenties van deze ontwikkeling in uw financiële positie.

De consequentie van een lage solvabiliteit en een relatief hoge schuldquote is dat bij een rentestijging er bij een herfinanciering, dan wel het aantrekken van nieuwe financiering, een groter deel van de ruimte in de exploitatiebegroting benut wordt voor het dragen van de kapitaallasten. Die middelen kunnen dan niet meer voor het primaire proces ingezet worden. Indien de inkomsten dalen, of onvoldoende meegroeien, zullen er financiële maatregelen getroffen moeten worden. Dit maakt uw begroting minder flexibel voor het opvangen van eventuele tegenvallers. Indien u uw schuldpositie wilt verlagen kunt u denken aan het instellen van een schuldenplafond of u kunt denken aan het treffen van inkomstenverhogende maatregelen, die u kunt gebruiken voor het aflossen van schulden.

De meerjarige ontwikkelingen in uw weerstandsvermogen en financiële kengetallen onderschrijven het belang om te komen tot een oplossing voor de tekorten vanaf 2026.

Financiële kengetallen begroting 2025-2028.

Signaleringswaarden	Waarde 2025	Waarde 2026	Waarde 2027	Waarde 2028
Netto schuldquote	99,2%	111,3%	115,7%	119,4%
Netto schuldquote, gecorrigeerd	90,8%	102,7%	107,1%	111,0%
Solvabiliteitsratio	18,1%	14,4%	11,5%	8,1%
Grondexploitatie	4,3%	4,4%	1,2%	3,4%
Structurele exploitatieruimte Begroting	0,34%	-4,25%	-4,11%	-4,23%
Belastingcapaciteit	93,4%	93,4%	93,4%	93,4%

Risicobeoordeling van uw financiële positie

Wij hebben een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van uw gemeente op basis van de financiële kengetallen. Het gaat hierin over het jaar 2025.

In onderstaande tabel ziet u de kengetallen voor uw gemeente. De waarden zijn ingedeeld in de categorieën A, B en C. Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. De corresponderende categorieën van uw gemeente zijn gekleurd weergegeven. Deze tabel illustreert ook de kengetallen van uw gemeente ten opzichte van het Gelderse gemiddelde in 2025.

Kengetal	Gelders gemiddelde 2025	Waarde Oude IJsselstreek	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	61%	99%	<90%	90-130%	>130%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd	55%	91%	<90%	90-130%	>130%
3. Solvabiliteitsratio	32%	18%	>50%	20-50%	<20%
4. Grondexploitatie	8%	4%	<20%	20-35%	>35%
5a. Structurele exploitatieruimte Begr	1,0%	0,3%	Begr en MJR	Begr of MJR	Begr en MJR
5b. Structurele exploitatieruimte MJR	-1,4%	-4,2%	> 0%	> 0%	< 0%
6. Belastingcapaciteit	101%	93%	<95%	95-105%	>105%
7. Weerstandsvermogen	2,2	2,03	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8